

جایگاه هنر در واژگان سمنانی

دکتر سید ابوتراب احمدپناه*

عضو هیئت علمی دانشکده هنر دانشگاه سمنان

چکیده

یکی از مظاهر شاخص هر قومی هنر و ادبیات آن است. کارکردهای مختلف هنر را در آداب و رسوم، زندگی اجتماعی و نیازهای مادی می‌توان ملاحظه کرد. تأثیر و تأثر هنر، یکی از قوی‌ترین نمودهای فرهنگی است. سمنان، سرزمین فرهنگی است و هنر نیز مانند سایر ویژگی‌های فرهنگی با متن زندگی مردم سمنان آمیخته شده است و همین آمیختگی، در گویش این سرزمین و به کارگیری واژگان آن مشاهده می‌شود. در این مقاله سعی شده با مراجعه به «واژه‌نامه گویش باستانی سمنانی» و استخراج و تفکیک لغات مرتبط با هنرهای مردم سمنان، طبقه‌بندی ویژه‌ای صورت پذیرد. بر اساس یافته‌های این پژوهش، از مجموعه واژگان موجود در کتاب جمعاً ۲۶۳ واژه مرتبط با هنرهای مختلف استخراج شد که ۳۵٪ این واژگان به ریسندگی، ۴۴/۹٪ این واژگان به بافت و تولید محصولات مرتبط و ۱۹/۸٪ این واژگان به سایر هنرها غیر از معماری اختصاص دارد. این حجم از واژه‌ها و تنوع و دقت بیانی هر یک که برای جزء جزء ابزارآلات و نیز اصطلاحات این تولیدات، واژگان دیده می‌شود، بیانگر رونق تولیدات هنری و گسترش آن در سطح جامعه بوده است.

کلیدواژه هنر، واژگان، گویش، سمنان

* aahmadpanah@semnan.ac.ir